

Kolm põhjust lavastada Estonias

TEKST: ITA SERMAN / FOTOD: HARRI ROSPU

Estonia koridorid kajavad nakatavast naerust: teadagi

Monika Wiesler. Estonia proovisaalides käib töö täie pühendumusega: muidugi – Monika Wiesler.

6. oktoobril jõuab lavale Johann Strauss'i operett "Öö Veneetsias": loomulikult – Monika Wiesler.

1

ESIMENE PÕHJUS VANÄ HEA OPERETT

Eestisse saabus Monika Wiesler esimest korda kaheksa aastat tagasi. "Armastus esimesest silmapilgust," kommenteerib ta heatumiselt. Hoiatab siis, et muutub nüüd kohe natuke tõsisemaks ja selgitab elavalt žestikuleerides, mis on temale lavatöös olulisim. Kõigepealt nimetab kujunenud tavade ja arusaamade austamist. "Mitmel pool, saksa ja austria teatris eriti, peetakse praegu heaks tooniks kasutada klassikalise opereti puhul modernset stiili. Mina taolist seisukohta ei jaga. Vana hea operett jäägu selleks, mis ta olema peab – oma ajastu hinguse, kostüümide, muusikaga. Selles ju õigupoolest asja võlu peitubki," põhjendab ta oma Eestisse tulekut. Pealegi saab siin kasutada tõeliselt head balletitruppi ja kunagi tantsijana alustanud Wieslerit ei jata see ükskõik-

seks. Samas pole olulise osa teatrielust koreograafina töötanud Wiesler kippunud ise balletti lavale tooma – ikka sellepärast, miks temast ühel heal päeval lavastaja sai. Põhjus on lihtne: "Mõnes väikesemas teatris puutusin kokku mitte just kõige kompetentsemate lavastajatega," muigab ta. "Sain aru, et stiilne tervik sünnib vaid liikumise, laulmise ja näitlemise kooskõlas." Paljunäinud inimesena leiab ta, et mõnigi kolleeg saab balleti lavastamisega hakkama temast paremini. Ja klassikalise balleti koreograafia kammitseb raamidesse. "Muidugi, kui seada kokku päris uus ballett, lisada sinna draamanäitlejaid, teha midagi tõeliselt oma?" muutub ta äkki väga elavaks. "Kes teab, ehk ühel päeval tuleb veel seegi..."

Hetkel naudib ta siiski kõige enam klassikalist viini operetti. Mille üheks näiteks on ka "Öö Veneetsias".

TEINE PÕHJUS KAUGE MÄLESTUS

Kogu elu Euroopa südames elanud Monika Wiesler tunneb ehk alateadlikultki eestlastega kummalist hingesugulust. Lapsepõlvest on mees hetk, mil isa Vene sõjavangist koju sai. Siis pidi perekond kolima Viinist Grazi. "Ega mul edaspidigi kõik lihtsalt läinud," meenutab ta oma kelmika naeratuse saatel, mis juhtub siis, kui 17aastase neiu ellu tuleb filmiproduktendist mees. Ja juhtub, et sõidetakse filmivõtetele Brasiiliasse, et keset vihmametsi sünnib küünlavalgel tütar Manuela, et pisut hiljem on töö otsas, raha otsas ja abielu samuti otsas. Veel mõni aeg hiljem, hetkel, mil massendus on kasvanud üle pea, tuleb Viini südalinnas vastu tuttav koreograaf. "Kallis! Jumal ise on sind saatnud! Tule, alustame kohe homme." Neli aastat lavast eemal olnud Monika alustaski.

"Olen elanud huvitavat rasket elu," muutub Monika Wiesler mõtlikuks. "Ma pole kunagi suitsetanud, vaid õige pisut alkoholi mekinud, mul on olnud mõned *love story*d ja lõputult tööd." on ta nagu jälle naerul. Just huumorimeel on see, mis eluraskustest üle aidanud. Lootus. Optimism. Seda soovib ta kogu südamest ka eesti naistele

KOLMAS PÕHJUS TÄIELIK PÜHENDUMUS

"Inimesel peab olema oskus mõelda ja oskus öelda," arutleb Wiesler. Vaid siis võib kõnelda tõelisest andest, vaid siis saab lõputu andumusega teha oma tööd. "Minule kui lavastajale on ääretult oluline, et artist tahab tööd teha, et ta on võimeline end ühise eesmärgi nimel kokku võtma." Kaheksa aasta kogemusele tuginedes ja poliitikast huvitudes mõistab Wiesler Eesti loomeinimeste probleeme. "Ja ometi kohtan ma õigele kunstnikule omast suhtumist just siin."

Ohtralt kiidusõnu jagub lavastajal Estonia koorile ja orkestrile. Seegi kord sünnib operett koostöös muusikajuhi ja dirigendi Paul Mägiga. Lava, kostüümid ja valguse on Veneetsia karnevaliööle sobilikuks sättinud Liina Keevallik, Eldor Renter ja Airi Eras. Lauljatest tegutsevad lustlikus melus Mati Kõrts, Vello Jürna, Väino Puura, Voldemar Kuslap, Annika Tõnuri, Tiiu Laur, Nadia Kurem, Heli Veskus, Margit Saulep jpt.

"Ma arvan, et olen Estonias viimast korda," ütleb Wiesler pisut ootamatult. "Jään ju vanemaks, ja laisemaks ja mugavamaks: "Ma olen juba 62, mis sest, et seda keegi ei usu," küünitab ta oma dressipluusi järele. Igapäevane jooksuring – neli kilomeetrit – on sel päeval veel tegemata . **a**